

**Associació
Catalunya-Líban**

PLA DE VOLUNTARIAT DE L'ASSOCIACIÓ CATALUNYA-LÍBAN

Associació Catalunya-Líban

ÍNDEX

A. INTRODUCCIÓ

1. QUE ÉS L'ACL?
  - 1.1. Presentació
  - 1.2. Que fem?
  - 1.3. Com ens organitzem?
2. Que és el voluntariat?
  - 2.1. Definició
  - 2.2. Marc legal
    - 2.2.1. Entitats de voluntariat
    - 2.2.2. Persones voluntàries

B. OBJECTIU GENERAL

C. VOLUNTARIAT A L'ACL

Paper del voluntariat

D. EL CICLE DEL VOLUNTARIAT

1. DEFINICIÓ
2. PREPARACIÓ
3. SELECCIÓ I INCORPORACIÓ
4. DESENVOLUPAMENT
5. RECONeixEMENT
6. DESVINCULACIÓ

Associació Catalunya-Líban

A. INTRODUCCIÓ

Aquest pla ha estat elaborat de manera participativa i plural l'any 2020, i renovat l'any 2021. Durant el procés de realització, hem recopilat aportacions, testimonis i suggeriments de moltes de les persones voluntàries, a nivell tant internacional com local, que han format part d'Associació Catalunya - Líban (ACL) des de l'inici de la seva activitat ja fa 40 anys

1. Què es l'Associació Catalunya-Líban (ACL)?

1.1. Presentació

L'ACL és una entitat laica que té com a principal objectiu donar a conèixer la situació política, social i cultural del Líban, així com les accions de solidaritat i cooperació que s'hi duen a terme des de Catalunya.

1.2. Que fem?

- Promovem la defensa dels drets humans i l'assoliment de la plena igualtat entre homes i dones.
- Realitzem projectes de cooperació al Líban per tal de facilitar l'accés socio sanitari a persones en situació de vulnerabilitat.
- Impulsem i coordinem campanyes d'ajuda d'emergència al poble libanès, davant de situacions de crisi humanitària o catàstrofes naturals.
- Potenciem la inclusió dins de la societat catalana dels col·lectius procedents dels països àrabs, en general, i de la ciutadania d'origen libanès, en particular. Per fer-ho, afavorim el coneixement mutu entre comunitats, a partir d'activitats de sensibilització i formació.
- Difonem la tasca creativa que desenvolupen molts artistes àrabs -dels àmbits de la pintura, la música, l'escriptura, la dansa o la interpretació- a través de l'organització d'actes culturals.

1.3. Com ens organitzem?

El funcionament de l'entitat és democràtic i participatiu, amb respecte a la dignitat i valors que conformen la pròpia organització com es la solidaritat, la justícia global i l' lluita pels drets humans tant dins com fora de l'entitat.

Associació Catalunya-Líban

L'ACL basa les seves decisions estratègiques en les orientacions emanades de l'Assemblea General Ordinària (AGO), que es reuneix, com a mínim, un cop a l'any. L'AGO, decideix també, per votació els i les membres de la Junta Directiva, encarregada de gestionar el dia a dia de l'entitat.

L'ACL disposa de 3 equips de treball de caràcter permanent:

1. L'equip de cooperació i acció humanitària, que el conformen 5 persones més la tècnica de projectes i és l'encarregat de la identificació, formulació, seguiment i avaluació de projectes. És així mateix, conjuntament amb el president de l'entitat, l'interlocutor amb les administracions públiques i finançadors.
2. L'equip d'anàlisi i reflexió, conformat per 6 persones, que té com a tasques l'actualització de la informació tant de la situació política i social al Líban com al conjunt de la regió i l'organització d'activitats de reflexió tant cap als membres de l'ACL com d'altres obertes al públic en general.
3. L'equip de comunicació, encarregat del manteniment de relacions amb els mitjans de comunicació i de la pàgina web.

2. Què es el voluntariat?

El voluntariat és un exercici de consciència i de responsabilitat ciutadana que impulsa la ciutadania a participar i intervenir en accions que beneficien l'interès general. El voluntariat social s'apropa als problemes i realitats de les persones excloses: es tracta d'un trobament humà amb potencial transformador, la tasca de influeix, canalitza o promou un canvi cap a una societat més justa, responsable i solidària.

2.1. Definició

Per voluntariat entenem totes aquelles tasques no remunerades que una persona o grup de persones realitza a favor d'una entitat o organització sense ànim de lucre; motivat no pel seu propi benefici, sinó pel que considera l'interès col·lectiu, amb una voluntat de transformar realitats.

No obstant, no totes les formes de participació en el teixit associatiu o en treball no remunerat es consideren necessàriament voluntariat.

Associació Catalunya-Líban

Existeixen determinades característiques comuns a tota la feina que podem considerar voluntariat; són accions continuades en el temps, amb una periodicitat variable, però que van més enllà d'una activitat esporàdica. Són accions conscients i responsables, que requereixen d'una preparació i una formació prèvia, acordada entre el o la voluntària i la organització amb qui es realitza el voluntariat, a més d'una actitud òptima per realitzar les distintes tasques. Es tracta d'accions realitzades que són realitzades de manera desinteressada, doncs no es realitza buscant una remuneració (monetària o no), encara que la gratificació personal o social pot arribar a ser molt alta.

El voluntariat es la forma de dirigir un gran esforç de la societat civil cap al bé comú. Les persones que són voluntàries decideixen lliurement dedicar el seu temps i la seva capacitat de treball en una causa determinada, que suposa una millora per tota la societat. Les entitats de voluntariat suposen el nexa per canalitzar l'esforç de la societat civil i maximitzar la seva eficàcia en projectes i tasques concretes que s'integren dins la missió i principis de l'entitat.

Hi ha dos tipus d'entitats que treballen amb persones voluntàries. Per un costat, trobem les **entitats de voluntariat**, la tasca i presa de decisions de la qual, es basa en gran part al treball voluntari, i en cas d'existir personal remunerat, es considera íntegrament a la disposició de les persones voluntàries. Per l'altre costat, trobem les **entitats amb voluntariat**, que compten amb una part del personal que realitza treball remunerat que pot gestionar d'alguna forma el treball de les persones voluntàries. Aquest model s'anomena model mixte. Les entitats de voluntariat poden tenir diferents formes jurídiques, ja siguin associacions, fundacions o d'altres.

2.2. Marc legal

El treball voluntari es va regular per primera vegada a l'Estat Espanyol al 1996, el que va suposar un èxit en el seu reconeixement i foment, després de dècades d' indefinició i desprotecció de les persones voluntàries i les entitats de voluntariat.

Quasi 20 anys després, davant dels avenços socials viscuts que han transformat la realitat, es va fer necessari l'elaboració d'una nova llei estatal, la Llei del Voluntariat 45/2015 de 14 d'octubre.

Pel mateix motiu, la Generalitat de Catalunya va proposar l'actualització del seu marc jurídic propi en matèria de voluntariat que datava del 1991 (pioner a l'Estat) pel qual es va elaborar mesos abans, la Llei de Voluntariat i de Foment de l'Associacionisme 25/2015 del 30 de juliol, les quals es prenen de guia a l'hora de crear aquest pla.

En la mateixa, es detallen els deures i drets que tenen tant les entitats com les persones voluntàries. Podriem dividir-ho en:

2.2.1. Entitats de voluntariat:

Les entitats de voluntariat han de:

1. Disposar d'un pla de voluntariat i participació
2. Facilitar una persona encarregada del voluntariat i un itinerari formatiu.
3. Oferir informació sobre l'entitat, les seves activitats, visió, principis
4. Formalitzar la relació mitjançant una fulla de compromís i un registre de les persones voluntàries
5. Disposar d'una assegurança per les persones voluntàries
6. Mantenir les condicions de seguretat i salut durant les activitats
7. Certificar a petició de la persona voluntària la seva participació en l'entitat
8. Retribuir les despeses de l'activitat en cas que així s'acordi
9. Facilitar la participació en el disseny de programes

A més, tenen dret a:

1. Escollir lliurement a la persona voluntària i que aquesta mostri respecte pels seus valors i la seva missió.
2. Demanar que la persona compleixi amb una formació determinada
3. Desvincular justificadament a la persona voluntària si no compleix amb la seva fulla de compromís.

2.2.2. Persones voluntàries

Les persones voluntàries han de:

Associació Catalunya-Líban

1. Cooperar per aconseguir els objectius de l'entitat o el programa en el que col·laborin.
2. Participar de forma activa en la formació acordada per dur a terme les seves tasques
3. Complir amb les tasques establertes amb responsabilitat, diligència i competència
4. Respectar les normes internes del funcionament d l'entitat.
5. Respectar les mesures de seguretat i salut.
6. Refusar tota contraprestació econòmica de l'entitat o de tercers
7. Respectar els drets i la dignitat d'altres persones voluntàries o destinatàries de l'activitat
8. Mantenir la confidencialitat
9. Notificar la seva desvinculació amb temps suficient.

Les persones voluntàries tenen dret a:

1. Obtenir informació sobre l'entitat, els seus valors, missió i sobre les activitats que estan desenvolupant.
2. Rebre la formació necessària
3. Ser tractats/ades amb respecte i sense ningun tipus de discriminació
4. Formalitzar la relació mitjançant la fulla de compromís
5. Disposar d'una acreditació com voluntari de l'entitat.
6. Tenir el reconeixement degut a causa de l'experiència de voluntariat.
7. Participar en els programes d'acord a la naturalesa i dinàmica interna de l'entitat.
8. Rebre informació sobre les condicions de salut, higiene i seguretat en les que es dura a terme les tasques
9. Disposar d'una assegurança per l'activitat
10. Rebré retribució de les despeses de l'activitat en cas d'acordar-ho.

Associació Catalunya-Líban

11. Acordar les condicions i els possibles canvis en la seva activitat.
12. Desvincular-se en el moment que es cregui convenient.

B. OBJECTIU GENERAL

L'objectiu estratègic de l'ACL es enfortir i formalitzar la gestió del voluntariat local a Catalunya, mitjançant la fidelització i la motivació dels voluntaris, desenvolupant un programa d'acollida i desenvolupament de les activitats.

Amb aquest pla, volem fer un anàlisi del paper de les persones voluntàries en l'organització i el estat de cadascuna de les fases del cicle del voluntariat, amb vista a identificar els marges de millora. Així mateix, volem que serveixi com a document de treball per totes les persones integrants de l'ACL.

C. VOLUNTARIAT A L'ACL

Paper del voluntariat

Des dels inicis de l'activitat de l'ACL, el voluntariat ha sigut la base de la missió de l'entitat. L'organització neix de l'esforç i il·lusió de persones que de forma desinteressada decideixen embarcar-se en aquest projecte. atenent a la necessitat concreta d'oferir acompanyament des de Catalunya a les comunitats i organitzacions defensores dels drets humans al Líban.

Podem dir que l'ACL és una entitat mixta, ja que combina personal remunerat per tal de coordinar l'equip tècnic a l'oficina de Barcelona, i personal voluntari que també s'encarrega de la part tècnica i organitzativa.

També existeixen formes de participació com les pràctiques universitàries, que sense considerar-se de forma estricta voluntariat, també suposen una contribució important a l'entitat.

L'ACL només es possible gràcies al gran compromís de totes i cadascuna de les persones que formen part de l'organització.

D. EL CICLE DEL VOLUNTARIAT

2.1 Definició : Perfils de les persones voluntàries¹

La definició del voluntariat respon a la necessitat de saber de forma prèvia les necessitats de la organització i els recursos que podem oferir a les persones voluntàries. Quina mena de perfil estem buscant? Quantes persones voluntàries estem disposades a gestionar?

Formar part del voluntariat de l'ACL comporta treballar desinteressadament, amb un equip d'altres voluntaris i treballadors, i a més, és un compromís que transforma i fa front a allò pel que treballem: la solidaritat internacional. No existeix un perfil o una titulació concreta per tal de realitzar aquesta tasca, però sí que hi ha certes característiques que busquem en les nostres voluntàries :

- Major de 18 anys.
- Responsable i Compromès.
- Empàtic/a i amb facilitat de comunicació. Actitud oberta i capacitat d'escoltar de manera activa.
- Amb interès i sensibilitat per la cooperació internacional i la defensa dels drets humans.
- Conseqüent amb les normes, mètodes i principis de l'organització.

2.2 Preparació: Recerca

En aquesta fase definim les estratègies de captació o de recerca de noves voluntàries i del procés de selecció des de la primera presa de contacte fins que es comença la formació.

Recerca:

- Entorn immediat. La difusió del voluntariat es desenvoluparà en cercles concèntrics començant sempre per l'entorn més immediat.
  - o La pàgina web.

---

¹ Veure document "Perfils de Voluntariat" per observar les competències necessàries per a cada tasca.

Associació Catalunya-Líban

- Equip i entorn immediat ACL.
- Boca-orella entre voluntaris o treballadors.
- ▣ Les borses d'internet de captació de voluntaris.
- ▣ Activitats de sensibilització i campanyes de captació de recursos, són espais i moments propicis per donar a conèixer l'entitat, i, consegüentment, tenir l'oportunitat de captar voluntaris.
  - L'àmbit universitari és un medi ple d'oportunitats, accessible a través dels altres voluntaris universitaris o per mitjà d'estudiants que facin pràctiques.
  - Escoles d'adults.
  - Àmbit cultural i activitats mon àrab
- ▣ Entitats i publicacions del sector són un cercle més allunyat, però també digne d'aprofitar.

2.3 Selecció i Incorporació

En la incorporació enumerem les primeres passes que es donen un cop i ha la voluntat per ambdues parts de començar el procés de voluntariat amb l'ACL. En aquesta etapa podem distingir entre la formació prèvia, la formalització de la relació i l'acollida.

Entrevista inicial:

Es concerta una entrevista on es profunditza sobre el perfil del candidat/a: Experiència formativa, laboral, voluntariat, Motivacions per fer voluntariat, experiència internacional, idiomes, disponibilitat, relació amb el món de la cooperació i l'educació per la justícia global, etc.

En segon lloc, es realitza una explicació dels projectes de l'ACL, els programes i les diferents activitats de voluntariat, necessitats actuals, etc. En aquesta fase, es crea un espai per resoldre dubtes. És pregunta quina és la seva motivació per les activitats i s'intenta trobar un punt en comú amb la primera valoració.

Associació Catalunya-Líban

Si la valoració és positiva per les dues parts, es fixaran les dates d'inici del voluntariat. És procedeix a la signatura dels compromisos i a omplir la fitxa de dades². A continuació es realitza el procés d'acollida en el centre d'activitat.

A més, tots els materials de formació i difusió que siguin necessaris queden a disposició de la voluntària: el pla d'entrada, les publicacions de l'ACL, els plans de voluntariat i la comunicació institucional

Procés d'acollida:

Independentment de la funció que desenvolupi la persona voluntària el/la referent de voluntariat del centre li farà una presentació del mateix i de l'activitat que durà a terme. Seguidament, es comunicarà l'alta de la persona voluntària.

2.5. Desenvolupament i Seguiment

En l'etapa de desenvolupament es compren l'organització, el seguiment i supervisió, la participació, etc. En poques paraules, de quina forma s'està relacionant el voluntariat amb l'entitat durant el temps d'execució de les tasques acordades prèviament.

- ▣ *Supervisió:* El/la coordinador/a de Voluntariat realitza reunió amb els/les referents de voluntariat mensualment per fer un seguiment i coordinació de cada centre i avaluar les necessitats de forma conjunta.
- ▣ *Assemblea de voluntaris per centre:* El/la referent de voluntariat del centre i el/la coordinador/a de voluntariat assistiran per tal de veure quines valoracions fan de les sevestasques.
- ▣ *En el grup d'autoajuda de voluntaris:* Es realitza de forma mensual s'acompanyen els voluntaris i es recolzen els uns en els altres. Durant les sessions en grup d'autoajuda de voluntaris, també assisteix la persona encarregada de la coordinació del voluntariat.
- ▣ *Avaluació:* Anualment s'avaluarà la fidelitat en l'aplicació del Pla de Voluntariat i la qualitat del desplegament de l'acció voluntària. Això es farà

---

² Per a més informació: veure fitxa de dades i full de compromís.

Associació Catalunya-Líban

mitjançant un qüestionari online enviat a totes les persones voluntàries al finalitzar l'any i és publicaran els resultats.

2.6. Reconeixement

El reconeixement, tant implícit com explícit a la important tasca que realitzen les persones voluntàries de l'ACL s'ha de tenir en compte durant tot el procés, des de la formació fins la desvinculació. Si es fa un bon reconeixement de tot l'esforç i el temps, el compromís amb l'ACL serà molt més fort i repercutirà molt positivament en la relació entre la persona voluntària i la organització. A l'ACL, el reconeixement es pot fer a través de:

- ▣ *Entrega de la campanya de comunicació anual.*
- ▣ *Agraïment personalment les tasques fetes.*
- ▣ *Enviament de la memòria.*
- ▣ *Trobades*
- ▣ *Altes*
- ▣ *Avaluació*

2.7. Sensibilització

Es tracta d'activitats que tenen com a objectiu el donar a conèixer la tasca del voluntariat cap a dins i cap a fora. Des de l'ACL es dur a terme l'ús de recursos com els vídeos, les xarxes socials i altres mitjans audiovisuals o fires.

2.8. Desvinculació

- ▣ Notificació amb antelació. Quan el voluntari/ària deixi de col·laborar amb l'entitat ho comunicarà amb la suficient antelació perquè es pugui cercar un substitut.
- ▣ Reunió de valoració. Aquesta pot fer-se presencialment o via telefònica per preguntar els motius d'aquesta baixa i el seu grau de

Associació Catalunya-Líban

satisfacció amb el voluntariat.

- ☐ Segons el temps que porti la persona voluntària i la implicació amb la que s'hagi compromès, es valorarà la possibilitat d'un obsequi.
- ☐ Trucar a persones que han estat baixa però es mantenen a la borsa de contactes. Convidar a esdeveniments.

3. FORMACIÓ

Existeixen una sèrie de formacions comuns, que ofereixen informació de manera general. A mesura que cada voluntari "s'especialitzi" podrà rebre una formació específica. Per últim, l'ACL organitza unes trobades de formació transversals que tractaran de dinamitzar la seva experiència amb l'entitat.

3.1 Pla de Formació Anual

Anualment la persona responsable de formació, conjuntament amb el/la coordinador/a de voluntariat elaboren i proposen el Pla de Formació³ a on apareixen totes les activitats formatives pressupostades pel personal tècnic i voluntari (amb control de costos i hores de formació) en funció de les necessitats de formació detectades i sol·licitades, d'acord amb els recursos disponibles de l'organització. Dins del pla de formació apareixen reflectides les següents formacions:

3.2 Formació Bàsica

Totes les persones que s'incorporen com a voluntàries a ACL, reben una sessió formativa que es realitza de forma presencial i que dona una visió general de la associació. A més, han de realitzar la lectura dels diversos projectes en execució.

En finalitzar la formació bàsica, el voluntari comunica els resultats d'aquesta al coordinador/a de voluntariat.

3.3 Formació Específica

---

³ Per a més informació veure document anual "Pla de formació".

Associació Catalunya-Líban

La formació específica és necessària per dur a terme la tasca assignada al voluntari.

Aquesta inclou formació en transversalització de drets humans, gènere, inclusió, diversitat funcional, interculturalitat, medi ambient i mecanismes participatius.

Normalment es transmet per part de personal de l'equip tècnic o voluntaris veterans que duen a terme la tasca, de forma conjunta amb la informació teòrica disponible de la tasca. Aquest període normalment dura un mes.

Al cap d'un mes de la incorporació es valorarà si les competències i la integració del voluntari ha estat adequada o requereix un canvi d'activitat. Es validarà la capacitat de la persona voluntària comunicant-lo al responsable de voluntariat per prendre registre d'aquesta⁴.

3.4 Supervisió

El/la responsable de voluntariat s'encarrega de forma conjunta amb la persona voluntària de planificar i calendaritzar per escrit les sessions anuals.

3.5 Trobada de voluntaris, equip i junta

Anualment o semestral es realitzarà una trobada de tots els voluntaris amb la junta i l'equip tècnic a on l'objectiu principal és que es puguin conèixer i sentir-se part de l'entitat. A més, s'aprofitarà per informar de les novetats de l'entitat.

Reunions de grups de voluntaris interdisciplinars, per evitar ser directiu, i que els voluntaris puguin veure la complementarietat de les seves tasques i sentir-se part de la institució.

3.6 Activitats de l'entitat

La persona coordinadora de voluntariat informará de les activitats de l'entitat a totes les persones voluntàries. Les activitats específiques de cada programa seran comunicades pel referent de voluntariat del centre (altes terapèutiques, celebracions, etc.).